

Екологічне бачення майбутнього мера Львова (місцеві вибори 2015 року)

Аналітичний документ

21 жовтня 2015 року

ЗМІСТ:	Резюме	2
	Вступ	3
	1. Екологічні питання в програмах кандидатів у мери міста Львова та партій, що їх висунули.	4
	2. Аналіз предметних сфер охорони довкілля у програмах кандидатів на міського голову міста Львова.	6
	Висновки	10
	Додаток 1. Зведена таблиця «Екологічне бачення кандидатів на посаду міського голови Львова на місцевих виборах 2015 року».	11

РЕЗЮМЕ

У даному аналітичному документі експерти Ресурсно-аналітичного центру «Суспільство і довкілля» аналізують та порівнюють програми кандидатів на посаду міського голови міста Львова та програми партій – суб'єктів висунування таких кандидатів з точки зору наявності в їх передвиборних обіцянках екологічних питань. Усі висновки та міркування, викладені в документі, є незалежною та неупередженою позицією експертів Ресурсно-аналітичного центру «Суспільство і довкілля».

На місцевих виборах 2015 року 9 політичних партій висунули своїх кандидатів на пост міського голови Львова. Програми 6 таких політичних партій містять екологічні положення, а саме: політична партія «Наш край», політична партія «Громадянська позиція», політична партія «Сила людей», політична партія «Українське об'єднання патріотів «УКРОП», політична партія Всеукраїнське об'єднання «Свобода», політична партія «Об'єднання «Самопоміч». Відповідно, жодного екологічного положення у своїй програмі не мають такі партії: Радикальна партія Олега Ляшка, політична партія «Громадський рух «Народний контроль», партія «Блок Петра Порошенка «Солідарність».

Проаналізувавши особисті програми кандидатів, ми знайшли екологічні питання лише у 6 кандидатів з 11. А саме, стурбованість питаннями охорони довкілля декларують Баляш Олег, політична партія «Наш край»; Васюник Ігор, самовисування; Галасюк Віктор, Радикальна

партія Олега Ляшка; Гірняк Володимир, політична партія «Громадянська позиція»; Жолнович Оксана, політична партія «Сила людей»; Садовий Андрій, політична партія «Об'єднання «Самопоміч».

Під час короткої презентації своєї програми на публічних дебатах (18 жовтня 2015 р.) лише 4 кандидати згадали екологічні питання (Баляш Олег, Гірняк Володимир, Зінкевич Ігор, Юринець Оксана).

Кандидати на посаду міського голови виявились закритими до ініціативи Ресурсно-аналітичного центру «Суспільство і довкілля», які звернулись із запитом розповісти про екологічну складову їх програм. Ми отримали лише 5 відповідей від кандидатів у мери (Галасюк Віктор, Жолнович Оксана, Кошулинський Руслан, Садовий Андрій, Юринець Оксана).

Тематичний аналіз показав увагу кандидатів до таких питань як питання чистої води, чистого повітря, твердих побутових відходів, озеленення, екологічного транспорту та зеленої енергетики, екологічні аспекти будівництва та фінансування, екологічна просвіта.

Що стосується особистого бачення екологічної проблематики окремими кандидатами, то можна помітити загальну тенденцію щодо бачення екологічних питань в контексті проблем міської інфраструктури, рідше – екологічної якості життя, проте не як окремого самостійного комплексу питань, що стосуються виключно охорони довкілля як такого.

ВСТУП

У даному аналітичному документі експерти Ресурсно-аналітичного центру «Суспільство і довкілля» аналізують та порівнюють екологічні обіцянки у програмах кандидатів у мери міста Львова та програмах партій, що висунули їх кандидатури на місцеві вибори 2015 року.

Основна мета дослідження – виявити і оцінити пріоритетність питань довкілля у порядку денному майбутнього мера міста Львова, а також дати виборцям, що вболівають за питання охорони довкілля, матеріал для роздумів щодо їх подальшого вибору.

Питання охорони довкілля є важливими не лише на глобальному та національному рівні, вирішення тих чи інших екологічних проблем часто потребує дій на місцевому рівні та має бути частиною місцевих програм розвитку, програм розвитку міст. Тому існує потреба з'ясувати, які екологічні проблеми міста бачить майбутній мер та які шляхи їх вирішення пропонує у своїй програмі.

За результатами дослідження «Ставлення львів'ян до довкілля», проведеного Ресурсно-аналітичним центром «Суспільство і довкілля» у 2013 році, 93% львів'ян підтвердили важливість для них охорони довкілля. Серед основних екологічних проблем, які хвилюють, львів'яни назвали забруднення води (48%), вплив хімічних речовин (47%), забруднення повітря (42%), виснаження природних ресурсів (42%), збільшення відходів (34%).

Результати дослідження Ресурсно-аналітичного центру «Суспільство і довкілля» базуються на аналізі програм політичних партій,

що є суб'єктом висування того чи іншого кандидата у мери, аналізі особистих програм кандидатів у мери (у випадку доступності), аналізі виступів кандидатів у мери під час публічних дебатів, аналізі відповідей на надіслані Ресурсно-аналітичним центром «Суспільство і довкілля» запитань щодо екологічного бачення майбутнього мера.

Відповідно до нещодавно прийнятого Закону України «Про місцеві вибори» від 14.07.2015 № 595-VIII, кандидати до обласних, районних, міських, районних у містах, сільських, селищних рад, сільських, селищних, міських голів та старост не зобов'язані подавати до Центральної виборчої комісії свої передвиборні програми, тому аналіз передвиборних обіцянок є дуже складним, і, можливо, не завжди об'єктивним у зв'язку з відсутністю необхідної інформації.

Для цілей даного дослідження під «екологічними питаннями» чи «екологічною складовою» розуміємо питання, пов'язані з охороною довкілля, покращенням його стану, підвищенням рівня екологічної безпеки, інтеграцією екологічних питань в інші сфери суспільного життя, формуванням та реалізацією екологічної політики та екологічного законодавства в Україні та на місцевому рівні.

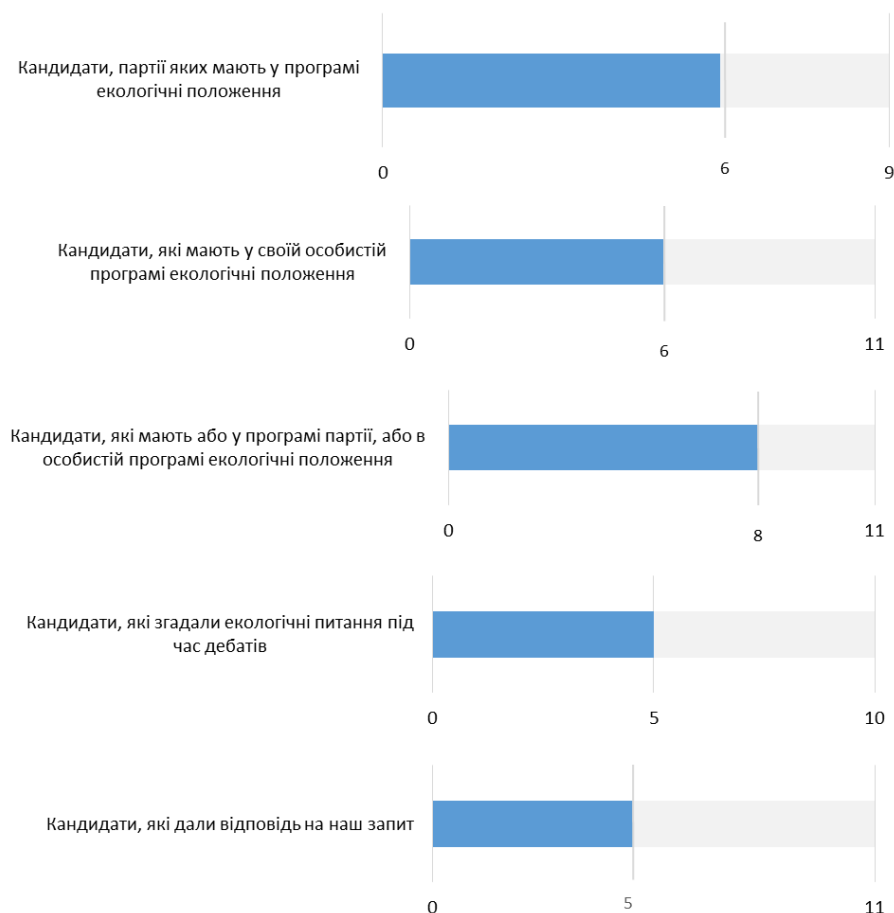
Це дослідження є власною ініціативою Ресурсно-аналітичного центру «Суспільство і довкілля». Воно не фінансується жодною політичною партією, донорською організацією чи іншою групою. Висновки та міркування, викладені в аналітичному документі, є незалежною та неупередженою позицією експертів Центру.

1. ЕКОЛОГІЧНІ ПИТАННЯ В ПРОГРАМАХ КАНДИДАТІВ У МЕРИ МІСТА ЛЬВОВА ТА ПАРТІЙ, ЩО ЇХ ВИСУНУЛИ

Згідно зі статтею 42 Закону України «Про місцеве самоврядування» міський голова, серед іншого, забезпечує здійснення в межах наданих законом повноважень органів виконавчої влади на відповідній території. Беручи до уваги повноваження органів виконавчої влади на місцях у сфері охорони навколишнього природного середовища, екологічне бачення розвитку міста міського

голови є вкрай важливим.

З метою виявити пріоритетність питань охорони довкілля для того чи іншого кандидата в мери, ми проаналізували програми політичних партій, які висунули свого кандидата на посаду міського голови Львова, а також особисті програми кандидатів (у випадку їх наявності), включаючи виступи під час публічних дебатів та відповіді на запитання, що надсилались

Діаграма 1. Наявність екологічної складової в програмах кандидатів у мери та партій, що їх висунули

кандидатам Ресурсно-аналітичним центром «Суспільство і довкілля».

Комплексна характеристика екологічного бачення кожного конкретного кандидата

представлена у зведеній таблиці, що додається до аналітичного документу (Додаток 1).

Відповідно до інформації, представленої на веб-сторінці Центральної виборчої комісії

<http://www.cvk.gov.ua/pls/vm2015/wm001>, до Львівської міської ради зареєстровано 11 кандидатів на посаду міського голови, а саме:

1. Баляш Олег Григорович, політична партія «Наш край»
2. Васюник Ігор Васильович, самовисування
3. Галасюк Віктор Валерійович, Радикальна партія Олега Ляшка
4. Гірняк Володимир Олегович, політична партія «Громадянська позиція»
5. Добродомов Дмитро Євгенович, політична партія «Громадський рух «Народний контроль»
6. Жолнович Оксана Іванівна, політична партія «Сила людей»
7. Зінкевич Ігор Володимирович, політична партія «Українське об'єднання патріотів – УКРОП»
8. Кошулинський Руслан Володимирович, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Свобода»
9. Країнський Анатолій Романович, самовисування
10. Садовий Андрій Іванович, політична партія «Об'єднання «САМОПОМІЧ»
11. Юринець Оксана Василівна, партія «Блок Петра Порошенка «Солідарність»

Якщо проаналізувати програми політичних партій, що висунули кандидатів на міського голову міста Львова, то з 9 таких партій 6 містять екологічні положення, а саме:

- Політична партія «Наш край»
- Політична партія «Громадянська позиція»
- Політична партія «Сила людей»
- Політична партія «Українське об'єднання патріотів «УКРОП»
- Політична партія Всеукраїнське об'єднання «Свобода»
- Політична партія «Об'єднання «Самопоміч».

Відповідно, жодного екологічного положення у своїй програмі не мають такі партії:

- Радикальна партія Олега Ляшка
- Політична партія «Громадський рух «Народний контроль»
- Партія «Блок Петра Порошенка «Солідарність».

Як вже зазначалось у Вступі до аналітичного документу, кандидати на міського голову не зобов'язані подавати до Центральної виборчої комісії свої передвиборні програми, тому в нас виникали труднощі з пошуком таких програм окремих кандидатів. Для деяких кандидатів висновки щодо наявності екологічної складової були зроблені на основі їх інтерв'ю мас-медіа чи іншого висвітлення їх позиції.

Таким чином, проаналізувавши особисті програми кандидатів на посаду міського голови Львова, ми знайшли екологічні питання лише у 6 кандидатів з 11. А саме, стурбованість питаннями охорони довкілля декларують:

- Баляш Олег Григорович, політична партія «Наш край»
- Васюник Ігор Васильович, самовисування
- Галасюк Віктор Валерійович, Радикальна партія Олега Ляшка
- Гірняк Володимир Олегович, політична партія «Громадянська позиція»
- Жолнович Оксана Іванівна, політична партія «Сила людей»
- Садовий Андрій Іванович, політична партія «Об'єднання «САМОПОМІЧ»

Проте наявність чи відсутність екологічних положень в програмі партії не означає, що такі положення є в програмі кандидата, і навпаки— кандидат може мати екологічну позицію, незалежно від висвітлення питань охорони довкілля партією. Наприклад, хоча у програмі Радикальної партії Олега Ляшка екологічні положення відсутні, питання охорони довкілля є серед пріоритетів програми Галасюка Віктора Валерійовича, висунутого цією партією. З іншого

боку, хоча у програмі політичної партії «Українське Об'єднання Патріотів – УКРОП» є комплексне бачення екологічної політики, включаючи конкретні заходи на коротко-, середньо- та довгострокову перспективу, програма Зінкевича Ігора Володимировича, представника цієї партії, жодної згадки про довкілля не містить.

Ми також проаналізували виступи кандидатів на міського голову міста Львова під час публічних дебатів, що відбулись 18 жовтня 2015 року і були організовані в рамках проекту «Детектор кандидата» від Комітету виборців України та West-Ukrainian Resource Center, за підтримки Міжнародного фонду «Відродження». У дебатах взяло участь 10 претендентів на пост мера Львова, був відсутній лише Кошулинський Руслан Володимирович.

Під час короткої презентації своєї програми лише 4 кандидати згадали екологічні питання (Баляш Олег Григорович, Гірняк Володимир Олегович, Зінкевич Ігор Володимирович, Юринець Оксана Василівна), а Добродомов Дмитро Євгенович висловив свою позицію з окремих екологічних питань у зв'язку із запитанням про вирішення у місті проблеми твердих побутових відходів.

У зв'язку з недостатньою інформацією щодо бачення кандидатів на посаду міського голови Львова, ми надіслали усім кандидатам (контактна інформація яких є доступна) запит з проханням відповісти на наші три запитання:

(1) Чи плануєте Ви інтегрувати екологічні питання у Ваш план розвитку міста?

(2) Якщо так, то які перші три кроки Ви зробите для вирішення екологічних проблем міста після обрання мером Львова?

(3) Що особисто Ви зробили для охорони довкілля протягом минулого року?

На жаль, кандидати на посаду міського голови не виявились відкритими до такої ініціативи Ресурсно-аналітичного центру «Суспільство і довкілля» і ми отримали відповіді лише від 5 з 11 кандидатів на посаду мера. Свої детальні відповіді нам надіслали Жолнович Оксана Іванівна, Юринець Оксана Василівна, Кошулинський Руслан Володимирович, Галасюк Віктор Валерійович, а також відповідь з відсиланням на Програму дій «Львів 2020» ми отримали від представника Садового Андрія Івановича.

2. АНАЛІЗ ПРЕДМЕТНИХ СФЕР ОХОРОНИ ДОВКІЛЛЯ У ПРОГРАМАХ КАНДИДАТІВ НА МІСЬКОГО ГОЛОВУ МІСТА ЛЬВОВА

Цікавим є не лише питання наявності чи відсутності у програмах партій та кандидатів у мери екологічних обіцянок чи положень, а також тематичне наповнення таких програм, власне, на вирішення яких екологічних проблем буде спрямована діяльність того чи іншого кандидата у разі обрання його мером.

З цієї точки зору найдоцільніше давати детальний аналіз тематичної складової програм та бачення самих кандидатів у мери, аніж програм партій, які висувають того чи іншого кандидата. Тим не менше, хотілося б відзначити, що деякі партії-суб'єкти висування кандидатів мають доволі ґрунтовне бачення екологічної політики у програмі своєї партії. Найбільшою

мірою це стосується політичної партії «Українське Об'єднання Патріотів – УКРОП», яка має комплексне бачення щодо першочергових та довгострокових завдань формування та реалізації екологічної політики України, а також політичної партії «Всеукраїнське об'єднання «Свобода», яка звертає увагу на такі питання, як тверді побутові відходи, ґрунти, заповідні території, відповідальність за шкоду, завдану довкіллю.

Мінімальні положення щодо питань довкілля мають такі політичні партії- суб'єкти висування кандидатів на посаду міського голови Львова:

- Політична партія «Наш край» (побутові відходи – сортування та побудова екологічно чистих заводів з переробки, запровадження

нових стандартів питної води з крану);

- Політична партія «Громадянська позиція» (енергозбереження, захист довкілля, виробництво екологічно чистої продукції);
- Політична партія «Сила людей» (поєднання довкілля із здоровим способом життя, сучасні механізми утилізації сміття, «зелена» енергетика, екологічна безпека).

Що стосується особистого бачення екологічної проблематики окремими кандидатами, то можна помітити загальну тенденцію щодо бачення екологічних питань в контексті проблем міської інфраструктури, рідше – екологічної якості життя, проте не як окремого самостійного комплексу питань, що стосуються виключно охорони довкілля як такого.

Діаграма 2. Найпопулярніші питання охорони довкілля у передвиборних програмах (кампаніях) кандидатів на міського голову міста Львова

Серед питань, що найчастіше зустрічаються в програмах кандидатів у мери, згадувались самими кандидатами під час дебатів чи у відповідях на запит Ресурсно-аналітичного центру «Суспільство і довкілля», можна виділити:

- Питання чистої води (модернізація системи водопостачання, стандарти питної води з крану).
- Питання чистого повітря (вирішення проблеми смороду в місті, модернізація

очисних споруд, дотримання екологічних стандартів).

- Питання твердих побутових відходів (сортування, побудова екологічно чистих заводів з переробки сміття, вирішення проблеми із Грибовицьким сміттєзвалищем, сучасні механізми утилізації сміття).
- Питання озеленення (затвердження меж парків).
- Питання екологічного транспорту

(велодоріжки, електромобілі, електротранспорт як екологічно чистий транспорт).

- Енергетичні питання («зелені» енерготехнології, енергозбереження).
- Будівництво (стихійна забудова, включаючи в зелених зонах).
- Освітні питання (екологічна просвіта).
- Фінансові питання (залучення міжнародних недержавних фондів для покращення екологічної ситуації в місті Львові).

Під час публічних дебатів кандидатів на міського голову кандидати звернули увагу на такі питання, як от вирішення проблеми побутових відходів і побудова заводу з переробки сміття, вирішення питання з Грибовицьким сміттєзвалищем, питання смороду у Львові.

Щодо тематичного наповнення програм кандидатів та їх особистого бачення, то кандидати мають такі пріоритети щодо екологічних питань:

1. Баляш Олег Григорович, політична партія «Наш край» – вирішення проблеми побутових відходів і будівництво заводу з переробки сміття; чиста вода – модернізація системи водопостачання міста; чисте повітря – ліквідація джерел виникнення запаху.
2. Васюник Ігор Васильович, самовисування – озеленення міста, вирішення проблеми із Грибовицьким сміттєзвалищем, будівництво сміттєпереробного заводу, вирішення проблеми каналізаційного смороду завдяки модернізації очисних споруд, розширення велосипедної інфраструктури та сприяння розвитку електромобілів.
3. Галасюк Віктор Валерійович, Радикальна партія Олега Ляшка – модернізація водопостачання та каналізаційної системи, побудова сміттєпереробного заводу, масштабна енергомодифікація закладів бюджетної сфери, впровадження новітніх енергоефективних технологій, обмеження руху транспорту в центрі міста, збільшення кількості електромобілів на вулицях, електричний міський транспорт.
4. Гірняк Володимир Олегович, політична партія «Громадянська позиція» – дієва програма енергозбереження, сортування і переробка сміття, контроль за очисткою та вивозом сміття, вирішення питання із Грибовицьким сміттєзвалищем.
5. Добродомов Дмитро Євгенович, політична партія «Громадський рух «Народний контроль» – будівництво сміттєпереробного заводу, дотримання екологічних стандартів для вирішення проблеми смороду в місті.
6. Жолнович Оксана Іванівна, політична партія «Сила людей» – якість води у кранах, ремонт та побудова нових каналізацій, що відповідають сучасним стандартам, повітря без запаху, екологічні проблеми стихійної забудови, широке впровадження електротранспорту, енергоефективність.
7. Зінкевич Ігор Володимирович, політична партія «Українське об'єднання патріотів – УКРОП» – питання сміття і смороду.
8. Кошулинський Руслан Володимирович, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Свобода» – реконструкція очисних споруд, рекультивация Грибовицького сміттєзвалища, затвердження меж парків, екологічна просвіта, залучення міжнародних недержавних фондів для покращення екологічної ситуації.
9. Країнський Анатолій Романович, самовисування – екологічні положення відсутні.
10. Садовий Андрій Іванович, політична партія «Об'єднання «Самопоміч» - енергозбереження, сортування сміття, велосипедні доріжки, озеленення.
11. Юринець Оксана Василівна, партія «Блок Петра Порошенка «Солідарність» - вирішення проблеми збору й утилізації сміття, вирішення проблеми смороду, широке використання електротранспорту,

озеленення.

Таким чином, практично кожен кандидат має екологічні питання у своїй передвиборній програмі/передвиборній кампанії. Проте, доступ

до такої інформації є дуже ускладнений, що не дає можливості пересічному громадянину без зайвих зусиль мати уявлення про «екологічне обличчя» майбутнього мера міста Львова.

ВИСНОВКИ

Результати проведеного дослідження наявної екологічної складової у програмах кандидатів на міського голову та програмах партій, що висунули таких кандидатів, на місцевих виборах у 2015 році показують **складність доступу до інформації** про ставлення майбутнього мера до екологічних питань у першу чергу, у зв'язку із відсутністю вимоги подавати власну передвиборну програму у нещодавно прийнятому Законі України «Про місцеві вибори».

Кандидати на посаду міського голови виявились закритими до ініціативи Ресурсно-аналітичного центру «Суспільство і довкілля», які звернулись із запитом розповісти про екологічну складову їх програм.

Аналіз програм політичних партій – суб'єктів висування кандидатів у мери Львова показав **різний рівень відображення екологічних питань у програмних документах** – від всеохоплюючого бачення (політична партія «Українське Об'єднання Патріотів – УКРОП») до повного ігнорування екологічної складової суспільно-політичного життя (Радикальна партія Олега Ляшка, партія «Блок Петра Порошенка «Солідарність»).

Після аналізу усіх доступних джерел інформації, ми дійшли висновку, що усі кандидати чи їх партії (за винятком Країнського Анатолія, самовисування) мають у своїх програмах екологічні чи дотичні до них питання.

Тематичний аналіз показав увагу кандидатів до таких питань як питання чистої води, чистого повітря, твердих побутових відходів, озеленення, екологічного транспорту та зеленої енергетики,

екологічні аспекти будівництва та фінансування, екологічна просвіта. Таким чином, беручи до уваги перелік екологічних проблем, які турбують львів'ян, кандидати на посаду мера готові частково задовольнити очікування мешканців Львова, коли мова йде про питання води, забруднення повітря чи вирішення проблем з твердими побутовими відходами.

Головним чином, екологічний компонент передвиборних обіцянок кандидатів тісно пов'язаний із вирішенням інших питань міської інфраструктури, як от транспортна проблема, незаконна забудова території, водопостачання, вивезення сміття. Положень щодо природоохоронної діяльності як такої нема серед пріоритетів майбутнього мера міста Львова.

Додаток 1. Зведена таблиця «Екологічне бачення кандидатів на посаду міського голови Львова на місцевих виборах 2015 року».

№	Прізвище, ім'я	Суб'єкт висування	Екологічна складова в партії	Екологічна складова в особистій програмі	Екологічні питання під час дебатів кандидатів на мері Львова (18.10.2015 р.)	Екологічне бачення (відповіді на звернення)
1	Балаш Олег	Політична партія «Наш край»	Вирішення проблеми побутових відходів (сортування та побудова екологічно чистих заводів з переробки). Запровадження нових стандартів питної води з крану.	Чиста вода – модернізація системи водопостачання міста. Чисте повітря – ліквідація джерел виникнення запаху.	Вирішення проблеми побутових відходів. Побудова екологічно чистих заводів з переробки сміття.	Відповіді не надійшло.
2	Васюник Ігор	Самовисування		Озеленення міста. Вирішення проблеми із Грибовицьким сміттєзвалищем. Залучення інвестора до будівництва сучасного сміттєпереробного заводу. Вирішення проблеми каналізаційного смороду у місті завдяки реконструкції та модернізації очисних споруд. Розширення велосипедної інфраструктури та сприяння розвитку електромобілів (впровадження програми підтримки стійок зарядки електротранспорт).	Екологічні питання під час дебатів не згадував.	Відповіді не надійшло.
3	Галасюк Віктор	Радикальна партія Олега Ляшка	Немає екологічних положень.	Екологія – першочерговий пріоритет «Візі розвитку Львова». Концесія та модернізація комунального водопостачання та каналізаційної системи міста з встановленням сучасних очисних споруд. Побудова сучасного сміттєпереробного заводу за моделлю публічно-приватного партнерства з залученням приватного інвестора через відкритий інвестиційний конкурс. Масштабна енергомодифікація закладів бюджетної сфери. Серед іншого не менш важливого – впровадження новітніх енергоефективних	Екологічні питання під час дебатів не згадував.	Відповіді не надійшло.

				технологій у виробництво, модернізація інфраструктури, обмеження руху транспорту в центрі міста, збільшення кількості електромобілів на вулицях, електричний міський транспорт (тролейбуси, трамваї), розгалужена мережа електротаксі.				
4	Гіряк Володимир	Політична партія «Громадянська позиція»	Сприятливий клімат, родючі землі, запаси корисних копалин, енергетичні ресурси, транзитний потенціал, багата історична і культурна спадщина – у поєднанні з розвитком освіти і науки, новітніх технологій і енергозбереження, захисту довкілля і виробництва екологічно чистої продукції – виведуть Україну на рівень передових держав Європи і світу.	Сприятливий клімат, родючі землі, запаси корисних копалин, енергетичні ресурси, транзитний потенціал, багата історична і культурна спадщина – у поєднанні з розвитком освіти і науки, новітніх технологій і енергозбереження, захисту довкілля і виробництва екологічно чистої продукції – виведуть Україну на рівень передових держав Європи і світу.	Економіка: Розробка дієвої програми енергозбереження. Активно впроваджувати меморіал "зелені" енерготехнології. Вирішення питання функціонування міського сміттєзвалища шляхом залучення великої іноземної компанії-інвестора, котра є професіоналом у питанні сортування і переробки сміття. Інфраструктура: Передбачення можливості оренди водних ресурсів одночасно з обов'язковим плановим контролем за їх очисткою та вивозом сміття.	Водопровід не надійшло. Вирішення питання з Грибовицьким сміттєзвалищем.		
5	Добродомов Дмитро	Політична партія «Громадський рух «Народний контроль»	Немає екологічних положень.	Немає екологічних положень.	Залучення інвестора для будівництва сміттєпереробного заводу. Необхідно відповідально ставитись до дотримання екологічних стандартів (у контексті смороду у місті Львові).	Відповіді не надійшло.		
6	Жолнович Оксана	Політична партія "Сила людей"	Екологія та здоровий спосіб життя: Сучасні механізми утилізації сміття. Збільшення частки «зеленої енергетики». Будівництво житла та промислових об'єктів у гармонії з природою. Пропаганда та заохочування до здорового способу життя. Екологічна безпека.	Якість води у кранах, ремонт та побудова нових каналізацій, що відповідають сучасним стандартам, а також за повітря без запаху.	Немає окремо виділеного питання екології. Однак, декілька пунктів містять екологічну проблематику. Зокрема, питання якості міської води і санітарного стану повітря, який в нашому місті катастрофічний. Питання неприємних міських запахів і погіршення стану здоров'я мешканців, у зв'язку з цим - є одним з пріоритетних для	Немає окремо виділеного питання екології. Однак, декілька пунктів містять екологічну проблематику. Зокрема, питання якості міської води і санітарного стану повітря, який в нашому місті катастрофічний. Питання неприємних міських запахів і погіршення стану здоров'я мешканців, у зв'язку з цим - є одним з пріоритетних для		

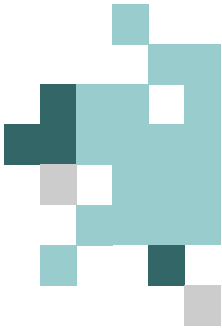
						<p>вирішення. Екологічний ухил має також питання врегулювання стихійної забудови і безсистемного корегування містобудівної документації. Найчастіше така забудова відбувається в зелених зонах і скверах, яких і так у Львові не вистачає. Тому питання озеленення територій та збереження наявних зелених зон для нас також є важливим.</p> <p>Покращенню екології сприятиме також збільшення електротранспорту у Львові, корегування маршрутів громадського транспорту, з тим, щоб центр Львова максимально розвантажити від приватного автотранспорту і викидів, що ними спричиняються. Також запровадження електронного постатейного відображення доходів та витратів бюджету дозволить ефективніше використовувати кошти заплановані на екологічні цілі. Якісне переведення будинків на обслуговування приватними ЖЕКами також забезпечить додаткову енергоефективність та економію ресурсів.</p>
7	Зінкевич Ігор	Політична партія "Українське Об'єднання Патріотів – УКРОП"	ЕКОЛОГІЧНА ПОЛІТИКА Першочергове завдання – зміна парадигми екологічної політики у напрямку сталого розвитку). Формування нового вектору	Немає положень.	Питання сміття і смороду не можливо вирішити лише на рівні громадськості.	Відповідь не надійшла.

			<p>екологічної політики, що зробить її, з одного боку, реалістичною, такою, що виходить з національних економічних, культурних та соціальних реалій, а з іншого – буде відповідати сучасним світовим практикам екополітики та національним інтересам.</p> <p>Візія екологічної програми:</p> <p>Захист української природи від остаточного знищення; збереження українських земель від забруднення, виснаження, деградації та опустелювання.</p> <p>Дотримання екологічних прав громадян.</p> <p>Інноваційний розвиток «зеленої» економіки.</p> <p>Стратегічне бачення етапів втілення екологічної програми для сталого розвитку.</p> <p>На найближчий час (рік):</p> <p>Проведення інвентаризації стратегічних природних ресурсів, природно-заповідного фонду, біорізноманіття. Широке висвітлення інформації в пресі як на центральному, так і місцевому рівнях. Забезпечення громадськості доступу до цієї інформації та контроль з боку громадських організацій. Зупинення зменшення площі та погіршення стану природних територій.</p> <p>На середньотермінову перспективу (3 роки):</p> <p>Впровадження ефективних системи інтегрованого екологічного менеджменту ресурсів та управління якістю довкілля.</p>		
--	--	--	---	--	--

8	Кошулинський Руслан	політична партія Всеукраїнське об'єднання "Свобода"	<p>Забезпечення системою управління екобезпекою.</p> <p>Доступність усієї інформації для експертів та громадськості.</p> <p>Поступове зниження кількості відходів та збільшення площі природних територій.</p> <p>На довготермінову перспективу (5 років):</p> <p>Збалансування використання природних ресурсів та можливості їх природного відновлення.</p> <p>Забезпечення європейських стандартів якості довкілля.</p> <p>На віддалену перспективу:</p> <p>Орієнтування у процесі євроінтеграції на програму дій ЄС до 2020 року «Жити добре, не виходячи за межі природних можливостей планети».</p>	Положення відсутні.	Не був присутній на дебатах.	<p>Реконструкція очисних споруд. Рекултивация Грибовицького сміттєзвалища. Завершити затвердження меж парків в місті. Екологічна просвіта у навчальних закладах.</p> <p>Залучення міжнародних недержавних фондів для покращення екологічної ситуації в місті Львові.</p>
---	------------------------	--	--	---------------------	------------------------------	--

			рекреаційні зони. Зобов'язати великі підприємства сировино-інтенсивних галузей провести екологічну модернізацію засобів виробництва. Заохочувати перенесення за межі населених пунктів на безпечну відстань усіх підприємств, що здійснюють шкідливі викиди в навколишнє середовище. Зобов'язати фізичних та юридичних осіб відшкодувати у подвійному розмірі збитки, завдані довкіллю.				
9	Український Анатолій	Самовисування		Екологічні положення відсутні.	Екологічні питання під час дебатів не згадував.	Відповідь не надходила.	
1 0	Садовий Андрій	Політична партія "Об'єднання "САМОПОМІЧ"	Розвиток екологічного землеробства.	Побудова екологічно чистого та комфортного для мешканців міста. В рамках Угоди Мерів (починаючи з 2009 року), розробка та впровадження 10-річних планів скорочення споживання енергоресурсів не менш, ніж на 20% від існуючого рівня, із застосуванням відновлювальних джерел енергії. При будівництві чи реконструкції усіх доріг у проекті закладається будівництво велосипедних шляхів.	Екологічні питання під час дебатів не згадував.	Отримана відповідь не містить відповідей на конкретні поставлені запитання, а лише відсилає до Програми на веб-сторінці.	
1 1	Юринець Оксана	Партія «Блок Петра Порошенка «Солідарність»	Немає екологічних положень.	Немає екологічних положень.	Поведінка з твердими побутовими відходами.	Вирішення проблеми збору і утилізації сміття. Моніторинг і аудит каналізаційної системи. Пошук інвесторів задля вирішення проблеми смороду. Пріоритет на електротранспорті (електробуси, трамваї). Це, зокрема, і екологічний транспорт. У вступі до програми ініціюється традиція, щоб кожен мешканець міста з народженням дитини садив дерево.	

Ресурсно-аналітичний центр
«Суспільство і довкілля» –
неприбуткова
громадська
аналітична
організація.

Наша місія:
Довкілля 3D -
актуальна аналітика
задля якісних змін у
суспільстві.

Наша візія:
Довкілля і людина є
в центрі державної
політики.

Контакти:
вул.Сахарова 42,
кім.509, м.Львів
+38 (032) 242 22 84
office@rac.org.ua
www.rac.org.ua

Про авторів

Аналітичний документ «Екологічне бачення майбутнього мера Львова (місцеві вибори 2015 року)» підготовлений Андрусевич Наталією та Хомяковою Ольгою.

Андрусевич Наталія є Головою Правління Ресурсно-аналітичного центру «Суспільство і довкілля», експертом з екологічної політики, європейської політики з питань довкілля, європейського права навколишнього середовища, адаптації національного законодавства до права ЄС та відносин Україна-ЄС.

Хомякова Ольга є молодшим аналітиком Ресурсно-аналітичного центру «Суспільство і довкілля», експертом з питань стратегічної екологічної оцінки, зеленого зростання

Авторські права на цей аналітичний документ належать ГО «Ресурсно-аналітичний центр «Суспільство і довкілля». Будь-яке використання, окрім загальноприйнятих наукових норм цитування, інформації, що відображає зміст цього аналітичного документу, без письмової згоди Ресурсно-аналітичного центру «Суспільство і довкілля» забороняється. Посилання на джерело: **“Екологічне бачення майбутнього мера Львова (місцеві вибори 2015 року). Аналітичний документ. 21 жовтня 2015 року. Ресурсно-аналітичний центр «Суспільство і довкілля”**.

© Ресурсно-аналітичний центр «Суспільство і довкілля», 2015.